

PARLAMENTUL EUROPEAN

2004

2009

Comisia pentru afaceri externe

**PROVIZORIU
2007/2000(INI)**

22.5.2007

PROIECT DE RAPORT

privind o politică externă europeană comună în domeniul energiei
(2007/2000(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: Jacek Saryusz-Wolski

Raportoare pentru aviz(*): Lena Ek, Comisia pentru industrie, cercetare și energie

(*): Cooperare consolidată între comisii - articolul 47 din Regulamentul de procedură

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

privind o politică externă europeană comună în domeniul energiei (2007/2000(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Cartea verde a Comisiei, intitulată „O strategie europeană pentru o energie durabilă, competitivă și sigură” (COM(2006)0105),
- având în vedere Actul comun al Comisiei și al Înalțului Reprezentant al Consiliului pentru aspecte externe ale politicii energetice, prezentat Consiliului European din 15-16 iunie 2006,
- având în vedere rezoluția sa din 18 mai 2006 cu privire la propunerea de decizie a Consiliului referitoare la încheierea Tratatului de instituire a Comunității Energetice de către Comunitatea Europeană¹,
- având în vedere rezoluția sa din 23 martie 2006 privind securitatea aprovizionării cu energie în Uniunea Europeană²,
- având în vedere rezoluția sa din 1 iunie 2006 referitoare la Cartea verde privind eficiența energetică sau raționalizarea consumului³,
- având în vedere rezoluția sa din 14 decembrie 2006 referitoare la Cartea verde privind o strategie europeană pentru o energie durabilă, competitivă și sigură⁴,
- având în vedere concluziile Consiliului European din 23-24 martie 2006, referitoare la adoptarea de către Consiliul European, a Cărții verzi privind o politică energetică pentru Europa, și ale Consiliului European din 15-16 iunie 2006 privind Actul comun adoptat de Comisie și de Înalțul Reprezentant pentru aspectele externe ale securității energetice,
- având în vedere Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa, care prevede că energia este un domeniu în care Uniunea dispune de competență comună cu statele membre,
- având în vedere comunicarea Comisiei către Consiliul European și Parlamentul European, intitulată „O politică energetică pentru Europa” COM(2007)0001,
- având în vedere comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, intitulată „Sinergia Mării Negre - o nouă inițiativă de cooperare regională” (COM(2007)0160),
- având în vedere concluziile Consiliului European din 8-9 martie 2007 și Planul de acțiune al Consiliului European (2007-2009) privind Politica energetică pentru Europa (PEE),
- având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe și avizul Comisiei pentru

---

¹ JO C 297 E, 7.12.2006, p. 340.

² JO C 292 E, 1.12.2006, p. 112.

³ JO C 298 E, 8.12.2006.

⁴ *Texte adoptate*, P6_TA(2006)0603.

industrie, cercetare și energie, al Comisiei pentru dezvoltare, al Comisiei pentru comerț internațional, precum și cel al Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (A6-0000/2007),

- A. întrucât securitatea energetică trebuie considerată o componentă esențială a siguranței generale din Uniunea Europeană și un element cheie pentru continuarea dezvoltării economice și sociale în Europa;
- B. întrucât, în situația în care furnizarea cu energie depinde în momentul actual din ce în ce mai mult de țări nedemocratice și caracterizate de instabilitate, eforturile de a asigura securitatea aprovizionării cu energie exclusiv la nivel național s-au dovedit a fi insuficiente și nu garantează interesele pe termen lung ale ansamblului de state membre ale Uniunii Europene;
- C. întrucât securitatea aprovizionării nu poate fi garantată doar de forțele pieței, având în vedere faptul că unele dintre cele mai mari companii energetice din lume sunt monopoli de stat care funcționează ca instrumente de politică externă și comercială și nu conform unor reguli de piață echitabile și transparente;
- D. întrucât energia a fost folosită ca instrument pentru exercitarea unor presiuni politice asupra țărilor de tranzit și țărilor de destinație;
- E. întrucât sectorul gazelor naturale este în momentul actual cel mai expus amenințărilor externe;
- F. întrucât o politică externă europeană comună în domeniul energiei, bazată pe solidaritate și diversificare, ar crea sinergii care ar asigura securitatea aprovizionării cu energie în Uniunea Europeană și ar spori puterea și credibilitatea Uniunii Europene ca actor pe scena mondială;
- G. întrucât o cooperare strânsă în domeniul aprovizionării cu energie constituie una dintre măsurile cele mai eficiente și indispensabile de întărire a încrederii, în cadrul relațiilor dintre Uniunea Europeană și țările învecinate,
  - 1. solicită dezvoltarea unei politici externe europene comune în domeniul energiei care ar garanta securitatea energetică în întreaga Uniune Europeană, contribuind astfel cu un plus semnificativ de valoare la eforturile depuse la nivel național;
  - 2. subliniază faptul că, în timp ce statele membre ar trebui să păstreze dreptul suveran de a face alegeri strategice cu privire la configurația energetică, de a-și exploata resursele energetice și de a decide asupra structurilor de aprovizionare, este necesară elaborarea unor dispoziții concrete, care să fie incluse în Tratat și care să ducă la crearea unei politici externe europene comune în domeniul energiei, privind securitatea aprovizionării cu energie, tranzitul și investițiile în domeniu;
  - 3. se declară în favoarea unei abordări progresive către adoptarea unei politici externe europene comune în domeniul energiei;
  - 4. invită Consiliul și Comisia să stabilească, până la sfârșitul anului 2007, o foaie de parcurs detaliată în vederea elaborării acestei politici, precizând obiectivele, scopurile și măsurile pe termen scurt, mediu și lung, precum și un calendar exact al aplicării acestora;

5. invită Comisia să prezinte un raport anual de activitate cu privire la evoluția aplicării obiectivelor susmenționate, pentru a permite Parlamentului European să se implice în mod direct în urmărirea politicii externe europene comune în domeniul energiei;
6. invită Comisia să elaboreze rapoarte anuale cu privire la respectarea regulilor care guvernează piața internă din sectorul energetic, în special în ceea ce privește transparența și respectarea legislației comunitare privind concurența de către întreprinderile din țările terțe, îndeosebi de către principalii furnizorii de energie și de către toate filialele acestora;
7. solicită desemnarea rapidă a unui Reprezentant special pe probleme de energie, care ar urma să coordoneze politica externă europeană comună în domeniul energiei, acționând sub autoritatea Înalțului Reprezentant pentru Politica Externă și de Securitate Comună (PESC);
8. este convins că Tratatul privind Carta Energiei ar trebui să reprezinte piatra de temelie a politicii externe europene comune în domeniul energiei, deoarece este cel mai important instrument al comunității internaționale pentru promovarea cooperării în sectorul energetic, oferind baza pentru un tratament corect și echitabil, asigurând siguranța investițiilor și garantând dreptul la compensații în cazul unor exproprieri și/sau naționalizări; invită Comisia și Consiliul să solicite cu fermitate aplicarea Tratatului privind Carta Energiei, inclusiv a Protocolului referitor la tranzit, de către partenerii săi majori în domeniul energiei;

Principii fundamentale și recomandări privind realizarea unor acțiuni în cadrul unei politici europene externe comune în materie de energie

A. Diversificare

9. consideră că, având în vedere dependența crescândă a UE de un număr limitat de surse de energie, furnizori și rute de transport, este esențial să se sprijine adoptarea unor inițiative prioritare în vederea diversificării acestora;
10. sprijină realizarea, în regim de prioritate, a proiectelor de diversificare derulate în vecinătate- în special cele menite să creeze noi culoare de transport care diversifică atât furnizorii, cât și rutele, precum culoarul Asia Centrală - Caucazul de Sud - Europa - în special construirea gazoductului Nabucco și realizarea proiectului Odessa - Gdańsk drept proiecte de interes european, cu prioritate ridicată;
11. constată că este esențial ca, în cazul proiectelor prioritare, concrete, să se depășească nivelul declarativ și cel al licitațiilor deschise și solicită Reprezentantului special pe probleme de energie să își asume responsabilitatea și pentru coordonarea eforturilor de dezvoltare a infrastructurilor energetice externe (proiectele Nabucco și Odessa - Gdańsk);
12. consideră că realizarea proiectelor de diversificare energetică ar trebui să fie una din prioritățile Politicii Europene de Vecinătate consolidate și solicită un sprijin sporit pentru îmbunătățirea climatului de investiții și a cadrului de reglementare în domeniu, pe baza principiilor Tratatului privind Carta Energiei, în sectoarele energetice ale țărilor producătoare de energie și ale țărilor de tranzit;
13. solicită recunoașterea diversității situațiilor în care se regăsesc unele state membre în ceea ce privește configurația energetică, dependența de importuri și infrastructura și sprijină toate eforturile menite să elimine dependența actuală a statelor membre față de principalii lor furnizori sau de limitările de infrastructura;

14. sprijină toate eforturile menite să creeze noi surse de finanțare pentru proiectele susmenționate, inclusiv împrumuturi speciale de la BEI, precum și alocarea, în același scop, a unor linii bugetare speciale în cadrul bugetului UE, cu condiția ca acestea să nu submineze siguranța nici unui stat membru;
15. solicită îmbunătățirea cooperării cu BEI și BERD, în vederea utilizării instrumentelor financiare pentru a sprijini proiectele prioritare;

B. Unitate în apărarea intereselor UE

16. consideră că este necesară dezvoltarea, de către Consiliu, a unei strategii și a unui cadru pe termen lung, care să conducă la crearea unei politici externe comune în domeniul energiei, pentru a adopta o poziție mai fermă în dialogul cu principalele țări furnizoare și pentru a spori capacitatea de a dialoga pe o singură voce;
17. invită, pe termen scurt, statele membre să țină Comisia la curent și să se informeze reciproc cu privire la deciziile strategice, înainte de a încheia acorduri bilaterale cu țări terțe privitoare la proiectele energetice care ar putea să afecteze interesele statelor membre și ale UE în ansamblu;
18. solicită, pe termen mediu, investirea Comisiei cu competența instituțională de a negocia acordurile cadru între UE și țările terțe în materie de aprovizionare cu energie;

C. Solidaritate în situații de criză

19. considerând că solidaritatea și securitatea energetică sunt necesare pentru funcționarea eficientă a pieței interne, care cuprinde și accesul egal la energie al tuturor operatorilor economici, invită Consiliul și statele membre să creeze un mecanism de solidaritate care să fie prevăzut în tratate, ceea ce ar permite UE să acționeze eficient, rapid și coerent în situații de criză datorate fie unor întreruperi ale aprovizionării, unor daune suferite de infrastructura critică sau oricărei alte cauze;
20. invită Comisia să sprijine includerea așa numitei „clauze de securitate energetică” în acordurile comerciale, de asociere, de parteneriat și de cooperare cu țările producătoare și de tranzit, care ar stabili un cod de conduită și ar trasa clar măsurile care trebuie adoptate în caz de întrerupere a aprovizionării de către unul din parteneri;
21. sugerează crearea unui mecanism eficient de reacție în cazul unei întreruperi a furnizării energiei, care să cuprindă o serie de măsuri în vederea unei utilizări mai eficiente a sistemelor de alertă și a creării unei infrastructuri utilizabile în caz de criză energetică, în special pentru alimentarea cu gaz, care ar putea fi folosită pentru a asista statele membre în caz de nevoie;

D. Cooperare consolidată cu principalele țări producătoare, de tranzit și consumatoare

22. invită UE și statele membre să se implice activ într-un dialog strâns cu principalele țări producătoare, de tranzit și consumatoare;
23. sprijină toate măsurile menite să promoveze transparența și o mai bună guvernare în sectorul energetic, prin intermediul unor parteneriate energetice cu țări terțe, în scopul creării unor condiții juridice reciproc avantajoase, deschise, transparente, nediscriminatorii și stabile pentru investiții și comerțul cu energie, bazate pe principiul reciprocității;

24. subliniază necesitatea menținerii acordurilor de cercetare și dezvoltare cu principalele țări consumatoare din afara UE pentru a răspunde provocărilor reprezentate de încălzirea globală și a dezvolta surse alternative și regenerabile de energie;
25. subliniază, în special, importanța intensificării dialogului cu Statele Unite ale Americii; invită instituțiile Comunității să depună eforturi pentru crearea unui Parteneriat de securitate energetică cu Statele Unite ale Americii;
26. sprijină inițiativele Comisiei de a dezvolta un dialog mai strâns în materie de energie cu țările din Caucazul de Sud, regiunea Caspică și Asia Centrală; salută eforturile UE către un „dialog critic și constructiv” în relația cu țările din regiune, care găsește un echilibru între interesul UE de a-și diversifica aprovizionarea cu petrol și gaze și obiectivul realizării unor reforme politice în țările respective;
27. solicită dezvoltarea mecanismelor existente și crearea unor noi, în cadrul Politicii Europene de Vecinătate, care să ducă la consolidarea cooperării cu țările de tranzit - Ucraina, Bielorusia, Moldova, țările din Caucazul de Sud și Turcia - pentru a crește transparența operațiunilor de pe piață și a garanta stabilitatea aprovizionării și a tranzitului;
28. invită Comisia să elaboreze instrumente și mecanisme care să-i permită realizarea unei mai bune cooperări cu vecinii pentru a analiza și supraveghea situația din zonele de tranzit, sporind astfel capacitatea Uniunii Europene de a preveni situațiile de criză și de a reacționa într-un mod mai eficient și rapid, în situații de criză;
29. subliniază importanța parteneriatului energetic al Uniunii Europene cu Rusia, evidențiind în același timp faptul că Rusia continuă să fie, aproape în întregime, dependentă de UE în ceea ce privește exporturile de energie; subliniază faptul că Rusia este deja obligată să respecte Tratatul privind Carta Energiei, prin acceptarea articolului 45 alineatul (1) al acestuia; consideră transpunerea principiilor Tratatului privind Carta Energiei în Acordul de parteneriat și cooperare drept redundantă¹;
30. invită Consiliul și Comisia să-și folosească influența pentru a convinge Rusia să se angajeze să creeze piețe deschise, echitabile și transparente de producere și aprovizionare cu energie; consideră că sprijinul acordat Rusiei în vederea accesului acesteia la OMC ar trebui să fie condiționat de ratificarea, de către Rusia, a Tratatului privind Carta Energiei și a Protocolului referitor la tranzit;
31. invită Comisia să elaboreze un raport privind clauzele de destinație referitoare la alimentarea cu gaze, care împiedică de facto reexportarea gazelor pe piața internă, și invită Comisia să pună în aplicare eliminarea acestor clauze din orice contract încheiat pe piața Uniunii Europene, având în vedere faptul că sunt interzise de legislația UE;
32. solicită intensificarea dialogului cu China, India, Brazilia și alte țări în curs de dezvoltare pentru a construi o piață energetică mondială stabilă și previzibilă, bazată pe reguli echitabile și transparente;
33. solicită intensificarea relațiilor cu Orientul Mijlociu și Africa de Nord în domeniul energetic, salutând inițiativa Consiliului de a crea un Parteneriat energetic Africa-Europa;

---

¹ Articolul 45 alineatul (1) din Tratatul privind Carta Energiei prevede că statele care au semnat Tratatul, dar nu l-au ratificat încă, sunt obligate provizoriu să-l respecte și în perioada între momentul semnării și ratificare.

34. invită Comisia și Consiliul să contracareze în mod activ orice tendință de creare a unor oligopoluri, ca de exemplu riscul formării unui cartel al gazelor;
35. sprijină toate măsurile menite să întărească inițiativele tehnice multilaterale, cum ar fi Parteneriatul mondial pentru reducerea arderii la faclă a gazelor reziduale, Inițiativa pentru transparență în industriile extractive, Grupul de acțiune financiară internațională, Principiile Equator elaborate de IFC și proiectul Inogate;
36. invită Consiliul să elaboreze o strategie pentru a proteja infrastructura energetică critică din Uniunea Europeană și din imediata vecinătate a Uniunii Europene de amenințările teroriste;
37. solicită o dezbateră publică pentru a mări gradul de conștientizare a cetățenilor cu privire la politica externă europeană comună în domeniul energiei, prin intermediul unei campanii de informare a publicului;
38. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.